

HAGABLADET

Nr 1 / 2002

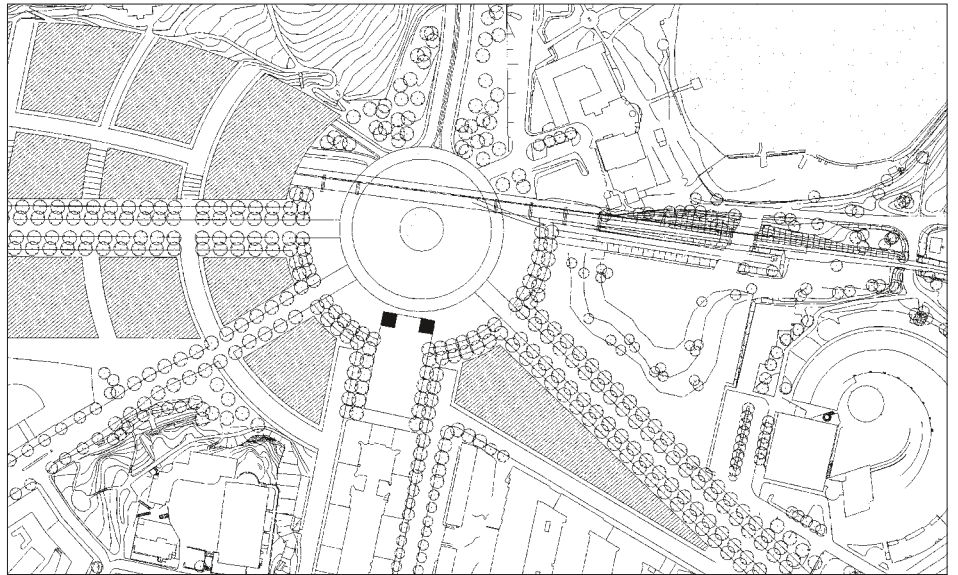
Ett nytt Norrtull växer fram

Hagaparken ligger snubblande nära Stockholms innerstad. Detta faktum är en välsignelse för stockholmarna. För parken är läget dessvärre inte enbart av godo. Skärningspunkten mellan park och stad, Norrtull, har länge varit en plats som ställer frågor som rör trafik, stadsbyggnad och tillgänglighet på sin spets. Trafiken är den enskilda faktor som har betytt mest och kommer att ha den största betydelsen för platsen, för gestaltning lika väl som för tillgänglighet.

Haga-Brunnsvikens vänner hade nyligen möjligheten att sammanträffa med Aleksander Wolodarski vid Stockholms stadsbyggnadskontor för en diskussion kring planerna för Norra Stationsområdet. Planerna omfattar även Norrtull och delen av Sveavägen mellan Norrtull och Sveaplan.

Planarbetet är en levande process. Den skiss som avbildas här är en av otaliga; låt vara den senaste, men säkerligen inte den slutgiltiga.

För en allmän orientering om platsen hänvisas till historiken i Haga-bladet 4/2000, där även tidigare förslag, bl.a. av Aleksander Wolodarski, avbildas. Se även hemsidan www.haga-brunnsviken.org, där dessutom

Detalj ur ett av de allra senaste förslagen till Norrtulls utformning, signerat Stockholms stadsbyggnadskontor och Aleksander Wolodarski. Hela förslaget återges på sidan 2.

alternativen för motorleden Norra länken kan studeras.

Den föreslagna utbyggnaden utgörs av ett långsträckt, två till tre kvarter djupt och bortåt ett dussin kvarter brett tillägg till Vasastaden. Den svängda, tydliga stadsgränsen som Birkastans yttersta husrad utgör får här sin fortsättning. Hela det stora, mestadels öde området mellan stenstaden och Karolinska bebyggs, inklusive det schakt som Norra länken är nedsänkt i.

Kommungränsen följer Norra länkens norra sida, varför ett samarbete med Solna är viktigt. För att säkra bästa resultat förs en kontinuerlig dialog med grannkommunen i detta planarbete. Aleksander Wolodarski betonade överhuvudtaget vikten av dialog med alla inblandade parter.

Förslaget är historiskt förankrat. Detta framgick inte minst av Aleksander Wolodarskis kommentarer; han framhöll särskilt de stads- >>>

HAGABLADET

är en tidning för natur och kultur vid Haga-Brunnsviken. Den utkommer med fyra nummer per år. Lösnummerpris 10 kr.

REDAKTION:

Evalena Lidman,
Sverker Michélsen.

ANSVARIG UTGIVARE:

Lars Sundström,
Haga-Brunnsvikens
Vänner.

HAGA-BRUNNSVIKENS
VÄNNER

info@haga-brunnsviken.org
Box 23224
104 35 Stockholm

Kallelelse till årsmöte den 13 maj

HAGA-BRUNNSVIKENS VÄNNER
KALLAR TILL ÅRSMÖTE

MÅNDAGEN DEN 13 MAJ

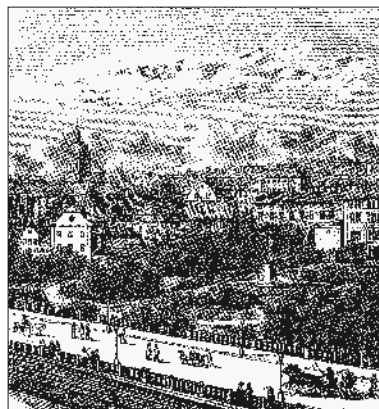
TID: 18.00

LOKAL: HAGA FORUM

Ordinarie årsmötesförhandlingar med stadgeenliga ärenden: verksamhetsberättelse, ekonomisk redogörelse, revisionsberättelse, fråga om ansvarsfrihet, val av styrelse, revisorer och valberedning – med mera. Aktuella handlingar delas ut vid mötet.

Enkel förtäring. Anmälan till Ella Öström på tel. 08 – 34 43 40.

Välkommen!

Tillsammans med Strömparterren, anlagd 1832, var Berzeeli park den första offentliga parken i Stockholm. Bilden visar parken några år efter dess färdigställande, 1852.

Föredrag av konst- och
arkitekturhistoriker

CATHARINA NOLIN:

TILL STADSbornas NYTTA OCH
FÖRLUSTANDE.

OM STOCKHOLMS
OFFENTLIGA PARKER

Musikalisk underhållning av

PETER EKBERG PELZ

WALTHER ÅRLIND

som framför

VISOR OCH GAMLA GODINGAR.

FRÅN BELLMAN TILL TAUBE

Haga Forum ligger strax intill Stallmästaregården. Bussar: 52 och 69 (bela vägen) eller 46, 515 (Norrtull) eller 3 (Karolinska sjukhuset).

Nationalstadsparken

STUDIER AV VÄRDEFRÅGOR, PROBLEMBILDER OCH MÖJLIGHETER

AV LENNART HOLM OCH PETER SCHANTZ

Vid gränsen mellan skärgården och fastlandet intill Stockholm kom ett natur- och jordbrukslandskap att brukas på ett nytt sätt när Djurgården inrättades som jaktpark på 1500- och 1600-talen, när Ulriksdals barockpark anlades på 1600-talet och när flera engelska parker skapades vid Haga-Brunnsviken på 1700-talet. Under flera århundraden har detta landskap inbjudit stockholmarna och andra besökare till rekreation i en miljö rik på såväl biotoper som kulturminnen. Idag är det skattat som en unik del av europeisk parkhistoria med kulturvärden av internationell betydelse.

Den 1 januari 1995 blev detta parklandskap vår och världens första nationalstadspark. Den kom till med god vilja och stolt entusiasm, med brett folkligt stöd och kommunal acceptans. Parken hade tre ingångar: naturen, kulturen och medborgarnas rekreation. Det historiska landskapets värden skulle skyddas, vårdas och utvecklas.

Bakgrunden till dess tillkomst var att parkområdena intill Stockholms innerstad under drygt ett sekel hade exploaterats steg för steg trots riksdagens upprepade uttalanden däremot. Vid 1990-talets början var exploateringsplanerna mycket omfattande. Då reagerade riksdag och regering. Nu skulle en särskild lagparagraf ge området skydd och lagen skulle vara "stark nog för att i ett långsiktigt perspektiv hindra en fortlöpande exploatering och fragmentisering av det historiska landskapet".

En enig riksdag fattade i december 1994 beslut om följande lagtext som infördes i naturresurslagen (3 kap, 7 §) och senare överfördes till miljöbalken (4 kap, 7 §): "Området Ulriksdal-Haga-Brunnsviken-Djurgården är en nationalstadspark. Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas".

Ett centralt budskap i propositionen för parken var att "Utvecklingen i

Inom kort publiceras en bok om problematiken kring skyddet av tätorts-nära naturmiljöer samt deras betydelse för rekreation och friluftsliv.

Studierna tar sin utgångspunkt i erfarenheter från Nationalstadsparken, som kan ses som ett experiment i hållbar utveckling.

Hagabladet har här fått förmånen att publicera det första kapitlet som utgör en presentation av bokens innehåll.

Den 18 april finns dessutom möjlighet att lyssna till Peter Schantz vid en föreläsning som behandlar flera av bokens centrala frågeställningar. När boken väl är tryckt återkommer Hagabladet med ett bok-erbjudande till Haga-Brunnsvikens vänner.

nationalstadsparken bör sammantaget inriktas på att förstärka områdets natur-, kultur- och rekreationsvärden och att värna den biologiska mångfalden". Vidare angavs att "Långsiktigt anser regeringen att förslaget kan väntas medföra en stor samhällsekonomisk vinst för Stockholmsregionen genom att främja en uthållig samhällsutveckling och en god livsmiljö för boende och företag i regionen. Ett gott skydd av området kan ses som ett viktigt led med arbetet att utveckla Stockholm som Europeisk kulturhu-

vudstad och att öka landets attraktionskraft för kvalificerad utveckling av näringsliv och offentlig verksamhet".

För parkens utveckling fick länsstyrelsen ett särskilt uppdrag av regeringen i januari 1995: "Det ankommer på Länsstyrelsen i Stockholms län att genom samråd med berörda fastighetsförvaltare, myndigheter och kommuner se till att det samarbete som behövs inom nationalstadsparken får lämpliga former. Samarbetet bör leda till principer för skydd, förvaltning, vård och utveckling av nationalstadsparken och dess olika delar. Arbetet bör syfta till att ge långsiktiga effekter som stärker det historiska landskapets natur- och kulturvärden och allmänhetens möjligheter att få del av dessa värden".

Regeringen exemplifierade sina förväntningar med att "Insatser för vård och utveckling bör inriktas på att förstärka och utveckla det historiska landskapets natur-, kultur- och rekreationsvärden och att värna den biologiska mångfalden. Det kan t.ex. gälla restaurering av historiska parker, uppbyggnad av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och anläggningar, åtgärder för vård av skogsmark, öppen mark, intakta skogsbryn och gamla ekar. Andra åtgärder kan vara restaurering av sargade naturområden och förstärkning av svaga biologiska spridningslänkar". Regeringen föreslog även att "En tidsplan med prioriteringsordning bör upprättas för de åtgärder som avses vidtas".

Ambitionerna var således höga. Lagen var inte tänkt som ett experiment. Men den placerades i naturresurslagen (sedermera miljöbalken) som i övrigt tillät avvägningar mellan olika intressen. Frågan om den nya lagparagrafens effekt låg därför nära till hands. Den skulle snart belysas. Redan vid parkens tillblivelse presenterades en detaljplan (för Maskinteknik, KTH) som skulle leda till att det biologiska kärnområdet Norra Djurgården naggades i kanten.

BEHOV AV STUDIER

Nationalstadsparken röner nu ökande internationell uppmärksamhet som ekologiskt, kulturellt och socialt projekt. Värdet av detta nyskapande speg-

las av att Finland sedan den 1 januari 2000 har en lagstiftning (markanvändnings- och bygglag, 132:1999, 9 kap, § 68–71) som möjliggör inrättandet av nationalstadsparker och att man den 10 januari 2001 fick sin första nationalstadspark i Tavastehus.

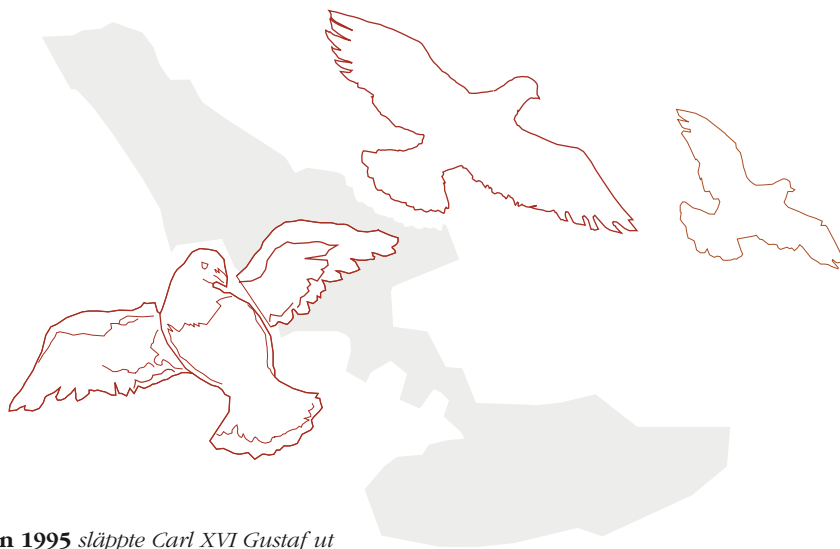
Denna uppmärksamhet är på många sätt naturlig. Frågan om en hållbar samhällsutveckling pekar på vikten av tätortsnära grönområden. Och detta gäller inte bara i Sverige utan även internationellt. De livskvaliteter som stora stadsnära grönområden ger bosättnings- och arbetsmiljöer får dessutom alltmer reell betydelse i lokalisering- och etableringsöverväganden. Parkens fortsatta ställning i den regionala planeringen av en växande storstad väcker därför nyfikenhet.

Hur vi skyddar dessa områden är således av allmänt intresse. Det är därför angeläget att nu söka dra lärdomar av den process som följt efter nationalstadsparkens instiftande. Detta kräver studier. Exempel på olika aspekter som är värdefulla att studera är:

- förändringar i markanvändningen inom och intill parkens gränser samt i det omland som är av betydelse för bevarandet av biologisk mångfald i parken
- förändringar i landskapsbilden inom och intill parkens gränser
- den formella tillämpningen av plan- och bygglagen
- beskrivningar av natur- och kulturvärden, miljökonsekvenser samt illustrering av projekt i planhandlingar
- utvecklingen av fördjupade översiktsplaner
- kunskapsutvecklingen om det historiska landskapets natur- och kulturvärden
- länsstyrelsens samordningsuppdrag och tillsyn av riksintresset
- förvaltningsmyndigheters och regeringens hantering av överklagade planärenden
- regeringsrättens rättstillämpning

Det finns idag ett omfattande underlag för och behov av denna typ av studier.

Kulturgeografen Torsten Hägerstrand tog i texten "Vem skall planera?" från 1961 upp forskningsfrågor och menade att det mest angelägna vore att "systematiskt följa upp verkställda planer för att se hur de fungerar och vilket öde de går till mötes". Behovet illustrerades med att "överallt i naturen åstadkommes ändamålsenligt beteende genom s.k. feedback,

Våren 1995 släppte Carl XVI Gustaf ut

3 vita duvor över Ulriksdals barockträdgård, symboliserande värna, vårda och visa.

Duvan "värna" dök rakt ner, men flög sedan, efter viss tvekan, ut över parken...

Nationalstadsparken var invigd.

Hur har det gått de sju år som passerat sedan dess?

Snart presenteras de första studierna av Ekoparkens öde som Nationalstadspark i bokform.

en mekanism som kontinuerligt rapporterar till styrorganet hur gjorda åtgärder utföll i förhållande till syftet. Så icke inom planväsendet".

Problemet är tyvärr giltigt även idag. Skall en hållbar utveckling kunna nås krävs en kvalificering av samhällsplaneringen. Oberoende utvärderingar av lagstiftning och andra besluts effekter är ett naturligt underlag för den processen. Exempel på det ska presenteras i denna bok.

OM BOKENS TEXTER

Enskilda forskare har studerat olika aspekter inom ramen för implementeringen av lagen för nationalstadsparken. Ambitionen är att genom deras texter spegla värdefrågor, problembilder och möjligheter som har aktualiserats under åren 1995–2001.

Staffan Westerlund och Bengt Hamdahl beskriver lagstiftningens särart och tillämpning. De anger också olika former av förändringar för att stärka lagens effekt och syfte med avseende på utveckling inom parken.

Katarina Löfvenhaft introducerar några utvecklingsprojekt knutna till parkens biologiska mångfald och ett behov av att utveckla instrument för fysisk planering för dessa värden i urbana miljöer.

Daniela Fröberg beskriver bl.a. olika exempel på fysisk planering efter det att lagen kom till och analyserar dessa processer utifrån statsvetenskaplig teoribildning om vad som underlättar respektive försvårar implementering av beslut.

Peter Schantz inleder sina texter

med att belysa den tätortsnära naturens roll för rörelse och hälsa och fortsätter med studier av parkens kulturvärden och beskrivningarna av dessa. Han fördjupar sedan perspektiv kring människans relation till landskap samt granskar förvaltningsmyndigheters och regeringsrättens lag- respektive rättstillämpning. Schantz ger dessa texter en särskild introduktion.

Lennart Holm avslutar med att sammanfatta de lärdomar som kan dras av studierna och lyfter fram olika förslag som kan bidra till att utveckla nationalstadsparken som ett instrument för skydd och utveckling.

Författarna står själva för sina texter och tanken är att de skall kunna läsas oberoende av varandra.

Lennart Holm är professor em, tidigare generaldirektör vid Statens Planverk.

Peter Schantz är högskolelektor verksam i temaområdet rörelse, hälsa och miljö vid Idrottshögskolan och Karolinska institutet.

Torsdagen 18 april 18.00

**NATIONALSTADSPARKEN
ETT EXPERIMENT I HÅLLBAR
UTVECKLING**

Peter Schantz

presenterar en ny bok med studier om parkens problembilder, värdefrågor och möjligheter.
Plats: Idrottshögskolan, teorisal 1,
Lidingövägen 1, 1 tr.
(bakom Stadion, uppför backen)

Att bygga eller inte bygga

AV CLAES ROSENQVIST

FJÄRILN VINGAD

ROMAN AV STEFAN ERIKSSON

Fjäriln vingad är en skälmroman. Stefan Eriksson har omplanterat en gammal genre i en postmodern stockholmsk halv-värld, bland människor i en diffus medie- och reklam miljö. I denna omgivning dväljs personer som ännu inte är kändisar men som väldigt gärna vill bli det. De har en aldrig sinande jargong, ett språkflöde som framför allt utvecklas på lokaler med utskänknings-tillstånd och som har djupsinnighetens yta utan dess innehåll.

Den norrländske läsaren accepterar beredvilligt att det är så här inne-folket snackar på Stockholmskrogarna. Och om han än känner sig främmande inför denna företeelse, så formar sig genremötet till en behagligt munter omväxling från relationsromanerna och det vanliga psykologiska navelskådandet. Det ska sägas först som sist: *Fjäriln vingad* är en förbålt rolig bok.

I mitt fall är det många år sedan ungdomens nattliga sträckläsande avlöstes av trötta försök, där ögonen sällan håller sig öppna i mer än en och en halv sida. *Fjäriln vingad* höll mig vaken i sängen flera timmar längre än vanligt, timmar som interfolierades av förtvivlade försök att skratta med stängd mun. Och ni vet ju hur det brukar gå. Det resulterar i ett kvävt fnitterande som får hela kroppen att hoppa. Ambitionen att inte störa omgivningen slutade gång på gång med yrvakna hustruögon och sömniga frågor om varför sängen stod och skakade.

Komiken etableras såväl i jargongflödet med dess halsbrytande kast och subtila associationer som i de sanslöst dråpliga situationerna. Visst kan det hända att det sammanhangslösa språkflödet breder ut sig lite väl mycket och hotar styrfarten i berättelsen, men då leker författaren också med detta, låter berättarrösten avbryta sig mitt inne i någon vindlande tanke och lova att omedelbart återgå till handlingen. Även de berättartekniska problemen görs till en del av underhållningen.

Själva uppslaget till boken är smått genialt. I deras vanliga livsmiljö, d.v.s. på krogen, kommer tre unga män överens om att göra det stora makthavar-

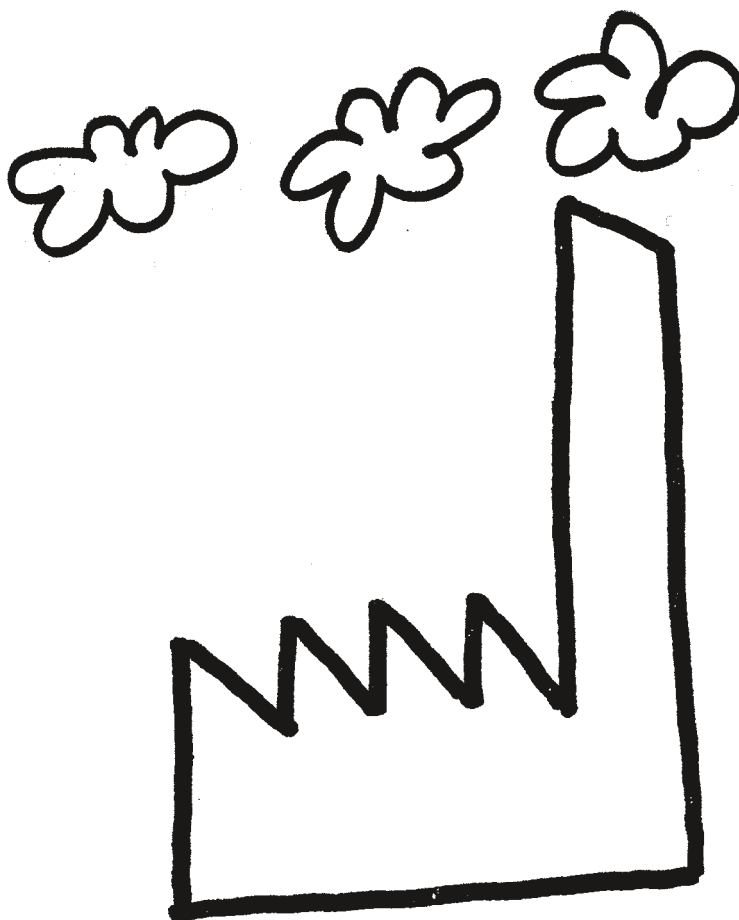

Bild: Patrik STHLM

och mediatestet. Man låter tillverka en skylt, inget taffligt handtextat plakat utan en skylt med full vägverkskvalitet. På skylten står det: "Skanska bygger raffinaderi – klart våren 2004". Skylten monterar på helt professionella järnstolpar med cementklumpar i nedre änden och grävs fast inne i Hagaparken, just där tre parkvägar möts.

För att underblåsa den förväntade utvecklingen trycker de tre upp stickers och protestknappar med texten "Stoppa fjäriln vingad-raffinaderiet" och sprider dessa över staden. Därefter är det bara att infiltrera den aktionsgrupp som omedelbart bildas och förse lämpliga medier, som Radio Stockholm och CNN, med lätt vinklad information. Tidpunkten är den bästa möjliga, mitt i heta semestersommarren. Stadshuset bemannas endast av Stockholms stolligaste lokalpolitiker, statsministern driver till havs i ett försök att med fiskesnipan ta sig in från sommarstället för att dementera, en sommarledig kulturminister säger något dumt till en journalist, från Skanska hörs ingenting och händelse-

förloppet rullar vidare, allt längre utanför medveten kontroll.

Stefan Eriksson fuskar lite med berättartekniken. *Fjäriln vingad* är skriven som en jag-roman. Det är en av de tre sammansvurna som har ordet. Detta är normalt ett grepp som används för att se händelseförloppet ur ett visst perspektiv och där jagpersonen bara har kunskap om det självupplevda. Visserligen antyds det i en bisats ("så här i efterhand") i den korta inledningen att berättarjaget kan ha fått en del information senare, men under handlingens gång kastas vi mellan ett stort antal personer och situationer på ett allvetande sätt. Ibland blir hoppen så många att det kan bli lite svårt att följa de olika trådarna. Det händer att man får hålla fast blädderfingrarna för att inte hoppa över några sidor och utan avbrott följa ett spännande spår vidare.

Mot slutet ändrar Eriksson ytterligare på spelreglerna. Några av de centrala personerna försvinner en tid ur såväl berättarjagets som den allvetande berättelsens synkrets. Detta för

att möjliggöra det överraskande slutet.

En sådan här historia måste nämligen ha ett överraskande slut. Läsaren är helt inställd på detta, och det finns ett möjligt slut som man redan har börjat bespetsa sig på. Men där bedrar man sig. Det slut jag tänker på skulle ha passat, om *Fjäriln vingad* haft ett deklarerat miljöpolitiskt syfte, något den faktiskt inte har. Ingen av de tre personerna är besjälade av något miljö- eller samhällsengagemang. Både de och berättelsen driver friskt med allt och alla, inklusive den aktionsgrupp som bildas för att bekämpa raffinaderi-bygget i nationalstadsparken. Boken är på denna nivå ganska cynisk, något som är helt kongruent med skälromanen som genre, och det fullständigt oväntade slutet är i god överensstämmelse med detta.

Jag kan tänka mig att ni som läser detta tycker att upplägget verkar föga trovärdigt. Ingen skulle väl kunna gå på något så sanslöst som ett planerat oljeraffinaderi i Hagaparken? Så tänker man också i början av läsningen, innan man accepterat romanens förutsättningar och låtit sig dras in i dess lätt absurda värld. Och efter ett tag så kommer tankarna och funderingarna. Är det egentligen så långsökt? SAS' monstruösa huvudkontor ligger ju faktiskt mitt i Hagaparken, placerat där efter i god ordning genomförd utpressning gentemot myndigheterna. Och Bellevue räddades i sista stund, efter att Norra länkens schaktningar och sprängningar redan inletts. Och inga pietetshänsyn i världen kunde stoppa Fysikcentrum. Det kan möjligen sägas vara en gradskillnad mellan dessa projekt och ett oljeraffinaderi, men är det verkligen någon principiell skillnad?

Så om *Fjäriln vingad* än till det yttre ter sig ganska cynisk ger boken sitt bidrag till miljö- och samhällsdebatten genom de följdfrågor och de funderingar den ger upphov till. Och som sagt: man har mycket roligt under läsningen.

*Claes Rosenqvist
är docent i litteraturvetenskap knuten
till Umeå universitet.*

Ren, oförfalskad, ohackad.

**www.haga-
brunnsviken.org**

*en hemsida
utan fejkade byggprojekt.*

En skylts skördar

Har du någon särskild relation till Hagaparken?

Frågan måste ställas. Det är Haga-bladet som frågar och Stefan Eriksson, författaren som placerat Hagaparken i händelsernas absoluta centrum i sin nyutkomna roman *Fjäriln vingad*, som ska svara.

– Jag blev vallad där som barn, brukar promenera och fika där, där eller på Djurgården.

Nej, om Haga-bladet eventuellt hade närt förhoppningar om naturälskande svärmerier och tirader om parkernas park så var utfallet kanske inte riktigt det förväntade. Men relationen går åtminstone så långt att det var vid en av dessa parkpromenader som idén till romanen föddes.

Stefan Eriksson såg en skylt av den typen som är så central i boken: "Skanska bygger..." Den gången var det något tämligen oskyldigt, något rör eller så. Men Stefan Eriksson och hans sällskap började fundera. Och skämta. Tänk om... Tanken var sådd och planerad och gav sedermera resultat i den roman som nu ligger på bokhandelsdiskarna.

Haga-bladets läsare kanske minns ett mystiskt inslag i ett nummer härom året, då en viss Wille i Viken rapporterade om byggbranschens tvivelaktiga metoder, närmare bestämt om byggföretaget Skumpa och kursen "Konsten att få bygga" som gav allehanda tips om hur man ska skaffa sig möjligheter att få bygga, bland annat klottertricken och de dubbla OH-tricket. Den gången var det köpcentrum på Norra kyrkogården som gällde.

I *Fjäriln vingad* heter byggbolaget Skanska (namnligheten med ett i verkligheten existerande bolag är en slump) och frågan är om inte till och med Willes kursguru Nisse Lédel har ett och annat att lära sig av romanens raffinaderi i Hagaparken.

Romanen stryker inte byggbranschen medhårs. Inte heller journalistkåren kan sägas få något vidare vackert porträtt, liksom för övrigt inte heller de hastigt organiserade miljöorganisationerna. Men faktum är att några centrala figurer får ganska sympatiska porträtt.

– Det är så tacksamt att skriva nitbilder av statsministern. Jag valde att beskriva honom som en hederlig karl. Och kungen tecknas också som en sympatisk figur.

Men varför just Hagaparken, varför

inte Djurgården, Gärdet eller någon annan vacker miljö i Stockholmsomgivningen?

– Jag funderade ett tag på Mälaren. På Djurgården finns närheten till hamnen och havet. Haga var mest osannolikt!

Det är inga problem att känna igen sig i de miljöskildringar som ges av parkområdet, men någon detaljerad rundmålning av Hagas behag är det inte fråga om.

– Nej, och det är medvetet, tanken är att alla ska kunna känna igen sig, oavsett om man är stockholmare eller inte.

Boken balanserar skickligt mellan absurda infall och intrigens krav på struktur. Oftast ligger det absurda vid sidan av, men ibland vävs det in i och får direkt betydelse för historien. Så i den i sanning halsbrytande scenen där Affe, i vit linnekostym, i lugn och ro står i kön i Koppartällets servering. Plötsligt får han syn på honom, en liten pojke med en chokladglass i handen, som inget annat vill än att kladda ner hans kläder...

Vad driver personerna i boken? Här och där talas om "Kraften". Författaren ville inte tillmäta de chokladglassätande barnen någon djupare innebörd – "det är väl mer en allmän aversion mot skrikande barn" – men även ett av dessa hänvisar till denna märkliga makt... Haga-bladet rekommenderar: ta reda på mer om Kraften och människors drivkrafter – läs boken! ●

**HAGA-
BRUNNSVIKENS
VÄNNER**

Ditt stöd behövs.

*Verkligheten har över-
träffat dikten förut.*

Årsavgift: 125 kronor.

Familjemedlem, ungdom och studerande
upp till 25 år: 50 kr.

Föreningar och företag: 250 kr.

Postgiro: 428 37 57 – 5.

– Självklart. Det är bara roligt att kunna hjälpa till.

Mehrling Bricka (alias Patrick) från Skanska är på intervju i Radio Stockholm för att berätta om planerna på ett raffinaderi i Hagaparken. Programledaren Oscar "den andre" försöker att ställa de rätta frågorna. Läs ett utdrag ur romanen Fjäriln vingad!

MEHRLING BRICKA TOG FRAM EN AV SINA rullar och bredde ut över skrivbordet. För Oscar den andre liknade det inget annat än en uppförstorad karta över Hagaparken med lite blyertskludder på, men å andra sidan förstod han sig inte alls på sådant här. Han lutade sig fram över kartan och lyssnade lydigt.

– Det är naturligtvis inga fullständiga ritningar, det skulle bli alltför omfattande att ge sig in på, men det ger en viss överblick över hur vi hade tänkt oss. Här har vi alltså Hagaparken.

Om man fortsätter förbi koppärtälten här och går rakt ned mot vattnet, så kommer man fram till Brunnsvikens. Och här tänkte vi placera cisternerna för råoljelagring. Det blir väl en fyra, fem stycken tror jag. Som det ser ut i dag i alla fall.

– Det låter mycket...cisterner, förresten, såna där stora runda?

– Just det! Cisterner. Vid vattnet. Där ligger de bra. Och om vi nu fortsätter här så jag får visa. Råoljan transporterar vi därefter via ett rörsystem fram till själva destillationskolonnen, alltså raffinaderiet självt, och det har vi valt att placera här framme vid Haga slott.

– Jaha...

– Ja, det är helt enkelt så att det av olika skäl är mest fördelaktigt att lägga byggnaderna här vid vattnet. Själva destillationstornet kommer att ligga exakt på den plats där Haga slott står idag. Och i anslutning till detta i riktning mot Gustav den tredjes paviljong, som förstas måste flyttas, lägger vi då följaktligen vidarebearbetningsanläggningarna för avsvavling och pentanavskiljning.

– Jaha, men slottet...var...

– I den här delen av processen ser man också till att göra sig av med föroreningarna.

– Ja, det var så sant ja. Föröreningarna. Hur kommer det att...

– Och här, nej här, kommer vi att placera en platförmellanläggning för katalytisk reformering, och som många säkert har gissat vid det här laget inriktrar vi oss främst på lättare råoljor av typen Arabian Light. Men det är ju självklart.

– Det begriper ju minsta barn, svara-

de Oscar med ett stänk av sälta.

– Och slutligen då, längre in i parken, uppför vi en lämplig förvaringsanläggning, och den har vi sett till att dimensionera så den skall räcka till för alla de produkter vi får fram.

– Jaså, det blir inte bara...

Oscar den andre kom på sig själv med att låta mer muntert nyfiken och positiv än kritiskt journalistisk och destruktiv. Det var inte bra. Han rynkade ögonbrynen som för att rätta till anletsdragen och släta över fadäsen. Våldigt sällan går sådant hem i just radio.

– Förutom grundprodukterna, det vill säga gasol, regular bensin, premium bensin, flygfotogen, dieselolja, villaolja och eldningsolja så måste vi bereda plats för eventuella ytterligare produkter som till exempel industribensiner, lysfotogener, marindiesel och gasolblandningar. Men det är inga problem. Det är bara att bygga några cisterner till. Här finns ju gott om utrymme i parken.

Oscar den andre satt tyst och stirrade på den så kallade ritningen framför honom. Var tionde sekund slogs han av tanken att detta var ett raffinaderi de talade om. Och det skulle uppföras i Hagaparken. Men lika snabbt som den tanken infann sig försvann den igen, och Oscar den andre blev sittande med hakan slapphängande i en fåraktig uppsyn. Han hade glömt bort att han befann sig i direktsändning. I det ögonblicket öppnade redaktionschef Oscar dörren till studion.

– Skylten är kollad, allt stämmer.

Oscar den andre bara tittade upp mot honom, men sa inget. Redaktionschefen gav honom en snabb blick och förstod med en gång att det var mer vädjan än handlingskraft i Oscar den andres ögon för tillfället.

* * *

– Vi börjar få lite ont om tid, men en sista fråga: När ni väl har behandlat oljan, hur har ni då tänkt att ni skall få den därifrån?

– Tankbilar.

– I Hagaparken?

– Javisst. Men för...

– Vänta! Vänta! Jag tror jag har börjat fatta det här nu. De där små parkvägarna är ju för smala för att husera stora tankbilar, eller hur.

– De är en smula underdimensionerade ja.

– Så ni tänker bredda. Spränga och bredda. Gissade jag rätt?

– Exakt. Fast du får det att låta så brutalt. Det handlar ju också om att åstadkomma minsta möjliga åverkan på miljön. Det är en kulturhistorisk plats vi befinner oss på. Det får man inte glömma bort. Vi måste också ta hänsyn till parkens alla besökare och flanörer.

»Vilka flanörer?» tänkte Oscar. Under en för att vara i radio ganska lång stund satt han och betraktade omväxlande Mehrling Bricka och ritningarna på bordet. Och så kom den för honom. Den allra sista självklara frågan.

– Varför just Hagaparken?

– Det kan jag faktiskt inte svara på. Det får du fråga politikerna om. Enligt ett demokratiskt fattat beslut har man kommit fram till att detta är den bästa lösningen. Vi på Skanska fattar inte besluten. Vi bara exekverar dem.

– Det börjar bli dags för nyheter och en titt på trafiken, så vi får nog fortsätta den här intervjun vid ett senare tillfälle. Vi tackar Mehrling Bricka från Skanska för att du kom hit. Det här är alltså Radio Stockholm och Oscar de la Renta som rapporterar om den senaste utvecklingen om det så kallade Fjäriln Vingad-raffinaderiet som nu enligt Skanskas representant skall uppföras i Hagaparken. Uppgifterna är ännu så länge obekräftade från politikerhall, men vi återkommer så fort vi vet något mer. Klockan är arton. Här är Ekot. ●

BOKERBJUDANDE:

Obs!
Endast t.o.m. 15 maj!

Medlemmar Haga-Brunnsvikens
vänner har möjlighet att inhandla

FJÄRILN VINGAD
FÖR 180 KRONOR
(ord. pris 275)

Beställ hos Natur och Kultur,
tel. 08 – 453 85 00.

Ange titel och ISBN-nummer:
91-27-09025.